

Rada České televize
Česká televize
Kavčí hory
Praha 4

Stížnost pro porušení ustanovení Kodexu ČT moderátorem a odpovědným redaktorem pořadu Události, komentáře, vysílaného 5.9.2013 na stanici ČT24

Skutková podstata:

Dne 5. 9. 2013 vysílala Česká televize rozsáhlou sérii reportáží o situaci v OKD. Mj. v pořadu Události komentáře moderátor Martin Veselovský k tomuto tématu provedl interview redaktorky serveru Aktuálně.cz.

Zuzana Kubátová se prezentuje jako „investigativní ekonomická redaktorka“ a působí na pozici šéfreportérky serveru Aktuálně.cz (dříve působila v HN). Během celého rozhovoru ji moderátor neidentifikoval jako osobu, která je **prokazatelně v konfliktu zájmů k danému tématu**, neboť Zdeněk Bakala je jak majoritním vlastníkem OKD, bytů OKD, tak i majoritním vlastníkem serveru Aktuálně.cz a tedy zaměstnavatelem redaktorky.

Server Aktuálně.cz je provozován vydavatelem Centrum Holdings s.r.o. (IČ 252 73 663), jehož 100% vlastníkem je Economia a.s. (IČ 281 91 226), jejíž jediným akcionářem je BXR MEDIA Ltd. (IČ 229503, Nicosia, Kypr) a předsedou představenstva je Zdeněk Bakala. **Firma OKD, a.s.** (IČ 268 63 154) je vlastněna jediným akcionářem New World Resources N.V. (Amsterdam, Nizozemí) jejímž jediným akcionářem je Zdeněk Bakala. V roce 2004 Bakala koupil skupinu Karbon Invest ovládající Ostravsko-karvinské doly (OKD) a Českomoravské doly včetně 45 000 bytů („byty OKD“), které převedl z části na jiné subjekty s nejasnou vlastnickou strukturou a vlastní realitní společnost, k jejímuž vlastnictví se nyní hlásí pouze částečně.

Kodex ČT

5.6

Ve zpravodajství a aktuální publicistice Česká televize dbá na přesnost a nestrannost spočívající především ve **zjišťování a ověřování skutečnosti**.

5.8

...Česká televize je při získávání a zpracovávání informací plně podřízena imperativu zjistit a divákům zprostředkovat **pravdivý obraz skutečnosti** a v případech, kdy to pro nemožnost opatřit si všechny informace není beze zbytku uskutečnitelné, postupovat s cílem pravdě se maximálně přiblížit. **Zamlčení důležité informace nebo potlačení jejího podstatného aspektu bude vždy hrubým porušením tohoto imperativu.**

Zdroj: <http://www.ceskatelevize.cz/vse-o-ct/kodex-ct/cl-5-pece-o-informace-ve-zpravodajstvi-a-aktualni-publicistice/>

22.1

...**Střet zájmů nastává již tehdy, jestliže mohou vyvstat pochybnosti o nestrannosti nebo předpojatosti osoby podílející se na přípravě obsahu pořadu, lhotejno zda mezi diváky či subjekty, o kterých jsou získávány informace.** Pochyby o nestrannosti nebo předpojatosti vznikají zejména, když určitá osoba **je nebo byla spojena se subjektem, o němž má být informováno, ... pracovním, ... poměrem,** případně od takového subjektu přijímá nebo přijímala určité výhody či požitky nebo se jinak účastnila na jeho činnosti.

Zdroj: <http://www.ceskatelevize.cz/vse-o-ct/kodex-ct/el-22-stret-zajmu/>

Meritum stížnosti:

Moderátor Martin Veselovský se tak dopustil **porušení bodu 5.8 Kodexu ČT**, neboť ve svých vystoupeních zamlčel divákům důležitou informaci, rámuující a vysvětlující podstatným způsobem výpovědi svého hosta – osoby, která se osobně podílala na obsahu pořadu. Nevzal v potaz bod 22.1. Kodexu ČT, který konflikt zájmů vztahuje nejen na zaměstnance a spolupracovníky ČT, ale i na „**osoby podílející se na přípravě obsahu pořadu, lhotejno zda mezi diváky či subjekty, o kterých jsou získávány informace**“. S možným konfliktem zájmů redaktorku nekonfrontoval. Zamezil tak možnosti diváků utvořit si **pravdivý obraz skutečnosti** (o svém hostovi). Tím, že nechal hosta hovořit, aniž by jeho odpovědi jakkoliv zpochybňoval či konfrontoval s veřejně známými skutečnostmi, rezignoval na „**přesnost a nestrannost**“ spočívající především ve **zjišťování a ověřování skutečnosti**“, jak ukládá Kodex. Stejněho prohřešku se dopustil i redaktor, odpovědný za přípravu obsahu a výběr hostů tohoto pořadu.

Subjektivní hodnotící poznámka stěžovatele na okraj stížnosti:

S těmito konstatováními a s otázkami pátrajícími po důvodech měl ale být konfrontován majitel OKD, Zdeněk Bakala. Což se nestalo a je to nenaplněním poslání veřejné služby.

Stěžovatel nehodlá hodnotit důvody, které redaktorka vedly k takto zvláštnímu výběru hosta, ale poukazuje na to, že namísto externisty – hosta mohla redakce všechny Kubátovou vyřčené informace získat nikoliv „z druhé ruky“, zatížené subjektivními názory novinářky (co si host myslí o tom, co dělala nějaká osoba a jaké důvody to mělo), ale kvalitní rešeršní prací vlastních zaměstnanců z veřejných zdrojů či z primárních pramenů (sbírka listin, obchodní rejstřík, otázky zasláné Zdeňkovi Bakalovi přímo). Hodnocení FAKTŮ takto získaných a zveřejněných nechť nechá Česká televize na laskavém divákovi. Názory redaktorky Aktuálně.cz ať Kubátová sděluje svému listu, ne médiu veřejné služby. Není povinností ani zájmem České televize jako média veřejné služby dělat komerčním médiím vysíláním **skrytou reklamu** legitimizací názorů jejich komentátorů autoritou vysílání ČT24 a zveřejňováním obchodních značek a ochranných známek v popisku.

Stěžovatel také nechápe, proč redaktorka Kubátová odpovídala z Mikulova, jestliže se vyjadřovala k „aktuálnímu“ stavu v Ostravě... Snad to Rada ČT zjistí a důvodem nebude burčák.

Není pravdivý výrok Zuzany Kubátové „*Já si myslím, že tohle to je nemožné už proto, že by to těžko procházelo v Bruselu.*“

Pravdivý obraz skutečnosti, který má divákům Česká televize zprostředkovat, je jiný. Existují a Evropská komise a Evropský soudní dvůr akceptuje důvody sociální, kulturní a jiné důvody veřejného zájmu, kvůli kterým je možná (přímá i nepřímá) státní (veřejná) podpora soukromému subjektu, aniž je kvalifikována jako nepřijatelná a neoprávněně narušující hospodářskou soutěž ve smyslu ustanovení článků 87 a 88 Smlouvy o ES. Jedním

z respektovaných důvodů je například bloková výjimka „Regionální investiční podpora a podpora zaměstnanosti“ v regionu soudržnosti NUTS II.

Viz např. <http://www.czechinvest.org/verejna-podpora>

http://ec.europa.eu/competition/state_aid/overview/index_en.html

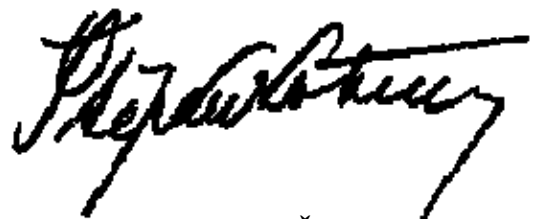
Otázka je mravnosti takovéto veřejné podpory v případě, že si je podnikatel vědom dopadů vzniklých jeho vlastním rozhodnutím a bere si zaměstnanace a sociální situaci regionu jako rukojmí. Otázka, kterou ovšem moderátor nepoložil a po důvodech, které vedly Zastupitelstvo kraje k takovýmto úvahám o veřejné podpoře, nepátral. Zjistit fakta je možné u krajských zastupitelů, prostým dotazem na gesční ministerstvo průmyslu. Dotázat se Česká televize mohla i přímo v Bruselu, kde si platí vlastního zpravodaje, u Generálního ředitelství pro hospodářskou soutěž Evropské komise (gen. řed. Alexander Italianer), oddělení A3 – Politika státní podpory a dohled (stateaidgreffe@ec.europa.eu, náměstek generálního ředitele pro státní podporu Gert-Jan Koopman, mail Gert-Jan.Koopman@ec.europa.eu, tel.: +32-2-299 3381). Další informace o pravidlech státní podpory jsou k dispozici v publikacích

- „Průvodce pravidly státní podpory“
http://ec.europa.eu/comm/competition/state_aid/studies_reports/studies_reports.html
- „Státní podpora: co je podle pravidel EU možné – přehled“
<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=MEMO/08/659&format=HTML&aged=0&language=EN&guiLanguage=en>
- „Státní podpora: často kladené otázky týkající se pravidel EU“
<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=MEMO/08/660&format=HTML&aged=0&language=EN&guiLanguage=en>

To vše si mohla ČT zjistit sama.

O výsledku projednání stížnosti a vašem rozhodnutí mne prosím informujte ve lhůtě, obvyklé dle vlastního závazku Rady. Odpověď preferuji v elektronické podobě na adresu

██████████

Štěpán Kotrba

██████████

Příloha stížnosti: přepis dialogů pořadu Události, komentáře

Zdroj: **ČT 24**
Datum vydání: **5.9.2013, 22:00**
Rubrika / pořad: Události, komentáře
Autor přepisu: Newton MediaSearch

OKD vs. horníci

Martin VESELOVSKÝ, moderátor

Pojďme k dalšímu tématu. O pětinu míň peněz na výplaty. Tak zní poslední návrh vedení těžařské společnosti OKD pro horníky z Ostravska. Jejich odbory s tím ale zásadně nesouhlasí. A kvůli zachování mezd a pracovních míst budou v centru Ostravy demonstrovat.

Michal POLÁŠEK, redaktor

Jaroslav Jílek, horník. Důl Paskov ho živí od jeho 16, bojí se, že zanedlouho se na něj bude dívat už jen s nostalgií. Do důchodu mu přitom zbývá jen pár let.

Jaroslav JÍLEK, horník

Tady v tom Moravskoslezském kraji, to je jako, práce není. A nás už ty padesátníky jako těžko vezmou, že.

Michal POLÁŠEK, redaktor

Spíš než o sebe, má ale strach o rodinu. Jeho dcera s jednoročním synem čeká na svého přítele, taky horníka.

Hana JÍLKOVÁ, manželka

Na šachtě pracuje manžel, pracuje tam zeťák, pracuje tam švagrová, švagr, prostě synovec.

Jaroslav JÍLEK, horník

Bude to kruté prostě, no.

Iva KUBANKOVÁ, redaktorka

A takových jako je Jaroslav Jílek, je tady na Dole Paskov 2,5 tisíce. Všichni čekají, až skončí jednání vedení firmy s odbory.

Michal POLÁŠEK, redaktor

Vzkaz z dnešního setkání je stejný jako dříve. Těžaři s odvoláním na krizi na trhu s uhlím chtějí nejen uzavřít Paskovský důl, ale také snižovat příplatky k platům horníků. Odbory to odmítají.

Ján FABIÁN, generální ředitel OKD

My jsme přišli s návrhem 20 % a chceme, chceme se dohodnout na takové úrovni mezd, aby lidi byli motivováni pracovat.

Jaromír PYTLÍK, předseda Sdružení hornických odborů OKD

Může to u některých jedinců, podle mých hrubých odhadů, dělat někde až 25 % snížení mzdy.

Michal POLÁŠEK, redaktor

Rozkol bude teď řešit zprostředkovatel. Ten by měl do 15 dnů předložit kompromisní návrh. Jednat se má ještě příští týden. Odbory už ale nechtějí čekat. Z generálního ředitelství ODK vynášejí dělníci krabice a nábytek. Firma se chce z úsporných důvodů stěhovat mimo centrum

Ostravy. Ještě před definitivním vyklizením budovy, ale prostranství před ní zažije velkou odborářskou demonstraci. Horníci vyjdou do ulic Ostravy kvůli platům a místům poprvé od 30.let minulého století. Protest plánuje na úterý 17.září.

Pavel VÁCHA, předseda Sdružení pravicových odborů OKD

Ten člověk, který to uhlí vyhrabe, tak to by měl dostat zapláceno, na tom se nedá šetřit.

Michal POLÁŠEK, redaktor

Na protestní pochod se chystá i Jaroslav Jílek. Úřad práce už ale raději počítá s tím, že třeba právě on se po uzavření Paskova zařadí mezi nezaměstnané. Na přepážky zasedne 100 nových úředníků. Iva Kubánková a Michal Polášek, Česká televize.

Martin VESELOVSKÝ, moderátor

A v Mikulově je redaktorka serveru Aktuálně.cz Zuzana Kubátová. Dobrý večer.

Zuzana KUBÁTOVÁ, redaktorka, Aktuálně.cz

Dobrý večer.

Martin VESELOVSKÝ, moderátor

Paní Kubátová, kdo má z vašeho pohledu teď silnější pozici v celém tom regionu a OKD? Odboráři a horníci, nebo vedení firmy, které se snaží snížit platy?

Zuzana KUBÁTOVÁ, redaktorka, Aktuálně.cz

Já se obávám, že nejsilnější pozici v téhle té hře, má trh, který je neúprosný. Myslím si, že odboráři, i když se budou snažit sebevíc, tak budou muset na nějaké zhoršení svých dosavadních podmínek přistoupit, protože situace OKD prostě není taková, aby ty lidi mohla žít za současných tržních podmínek. Na druhou stranu by asi bylo dobré, aby majitelé té společnosti k té situaci přistupovali mimořádně citlivě, protože opravdu v Moravskoslezském kraji, pokud by se ve větším počtu propouštěli lidi z OKD, tak by to mohlo tam způsobit na trhu práce opravdu velké otřesy a bylo by to velmi nepříjemné.

Martin VESELOVSKÝ, moderátor

Včera byl hostem Událostí, komentářů ředitel pro vnější vztahy společnosti OKD a ten říkal, že společnost je v tak špatné situaci, že kdyby nesáhla na platy horníků, tak by to znamenalo, že by v podstatě vypadla z celého toho těžebního byznysu. Je to tak špatné?

Zuzana KUBÁTOVÁ, redaktorka, Aktuálně.cz

Je to skutečně tak špatné, protože je potřeba si uvědomit, že ta společnost prodělala za 1.pololetí tohoto roku v přepočtu nějakých 10 miliard korun a vyčerpala vlastně všechny rezervy, které má. Je třeba si uvědomit, že vlastně dneska spotřebovává peníze, které dostala za uhlí, které bude prodávat teprve v příštím roce, protože její velký odběratel, firma Dalkia, jí zaplatila v předstihu ročním vlastně dopředu a tyhle ty peníze jí budou za rok chybět. Pokud se na trhu něco opravdu neočekávaného nestane, pokud ta firma nenajde nějaký úplně nový zdroj příjmů, což já považuju za velmi pravděpodobné, tak bude v mimořádně špatné situaci a skutečně bankrot společnosti OKD je věc, která vůbec není nepravděpodobná. Naopak analytici čím dál to považují za pravděpodobnější scénář. Takže teď je jenom potřeba vymyslet nějaký model, který pro ten kraj bude co nejméně bolestný.

Martin VESELOVSKÝ, moderátor

Ještě jeden model je tady, mluvil o něm dnes v Interview Daniely Drtinové předseda Odborového svazu pracovníků v hornictví Jan Sábel a navrhoval toto.

Jan SÁBEL, předseda Odborového svazu pracovníků hornictví (Interview Daniely Drtinové, 5. 9. 2013)

Si dokážu představit sociální těžbu. Když to srovnám s ostatními státy. V Německu dotujou určitým způsobem přes energii těžbu uhlí. To samý je to v Polsku, v Maďarsku, ve Španělsku a tak dále. U nás ne.

Martin VESELOVSKÝ, moderátor

Dokážete si představit, paní Kubátová, co by to v tom ostravském kontextu mělo být sociální těžba a jak by to fungovalo?

Zuzana KUBÁTOVÁ, redaktorka, Aktuálně.cz

Já jsem slyšela třeba v Moravskoslezském kraji na hejtmanství různé návrhy spočívající například v tom, že stát by měl odkupovat za nějakou dotovanou cenu sám uhlí od soukromé firmy OKD. Já si myslím, že tohle to je nemožné už proto, že by to těžko procházelo v Bruselu. Stát těžko se může rozhodnout, že i ze sociálních důvodů bude podporovat nějakou soukromou firmu.

Slyšela jsem ještě o jednom návrhu, zatím je to všechno ve stádiu skutečně úvah nebo představ, co by se asi tak dalo udělat, ale slyšela jsem, že by mohl třeba stát za korunu odkoupit důl Paskov, který je ztrátový, který zaměstnává dneska asi 3,5 tisíce lidí. Na ta pracovní místa se váží další pracovní místa u dodavatelských firem a **důl Paskov je dneska pro OKD vlastně jedna z největších černých děr, protože ten důl prodělává, není v podstatě žádná šance, že ta situace jeho se výrazně otočí, ani když se zvednou ceny uhlí na trhu, a ten důl je v podstatě odsouzený k zavření, protože kupec se na něj patrně nenajde.** A pokud by do tohohle toho mohl vstoupit stát, zas je to otázka, kterou by bylo ovšem třeba projednávat s Evropskou unií, tak tohle by například mohl být model třeba, jakým by do toho stát mohl vstoupit.

Další možností je, že by stát odsouhlasil nějaký sociální program pro horníky propouštěné z Ostravsko-karvinských dolů. Těch modelů je samozřejmě víc, ale budou velmi komplikované.

Martin VESELOVSKÝ, moderátor

No a co ten argument odborářů, který zaznívá velice silně teď, že je asi podpořen pravděpodobně nějakým pocitem nespravedlivosti ze strany firmy, že pokud byla firma minulých, řekněme, 9, 10 let v zisku v řádu desítek miliard korun, tak by snad teď nemusela sahat na peníze horníků, abych interpretoval ten odborářský argument.

Zuzana KUBÁTOVÁ, redaktorka, Aktuálně.cz

Já si myslím, že ta firma sahá nejen na peníze horníků. Snaží se najít ty peníze i v jiných věcech, než jsou zrovna hornické peníze. Víme, že omezila těžbu, třeba osekala svoje rozvojové programy. Já si myslím, že ten hlavní problém je ve dvou věcech. Jednak ta úsporná opatření přicházejí opravdu pozdě. Ještě loni si vlastně akcionáři firmy vytáhli z OKD docela slušnou dividendu. A druhá věc je, že si myslím, že si ne zcela uvědomují, jaké dopady to v tom regionu má a nepřístupují k tomu citlivě. **Myslím si, že obrovské rezervy mají třeba v komunikaci.** V Moravskoslezském kraji si i lidé na úřadech tak trošku jako stěžují, že s nimi akcionáři OKD nemluví, že se s nimi těžko nějakým způsobem radí o nějakých modelech, jak ty dopady zmírnit. A myslím si, že i kdyby šéfové OKD nebo majitelé OKD do toho vstupovali s určitým, kdyby dali najevo nějaká gesta, že s tím regionem

cítí, že jsou ochotni nějakým způsobem se mu odměnit za ty obrovské zisky, které si odtamtud v posledních letech vytáhli, tak by to všechno působilo trochu jinak. **Je potřeba si uvědomit, že majitelé OKD z té firmy od roku 2008, kdy vstoupili na burzu, dostali nějakých 57 miliard korun**, navíc tam ještě nemají jenom doly, mají tam další aktiva, **mají tam vysoce ziskové byty, z kterých si v tomto roce zase několik miliard korun vzali v dividendě**, a asi by bylo fér, aby tomu regionu něco vrátili, i když samozřejmě jsou to soukromí podnikatelé, není to jejich povinnost, ale toto gesto by tady asi bylo na místě.

Martin VESELOVSKÝ, moderátor
Paní Kubátová, díky za váš komentář. Hezký večer.

Zuzana KUBÁTOVÁ, redaktorka, Aktuálně.cz
Hezký večer.